

Nyheter & reportage från Returpack

PANTA MERA

2024
Nr 1

Föreningskampen

Ännu fler vinnare

**Vad tycker svenska
folket om pant?**

**PANTSYSTEMET
FYLLER 40 ÅR**

**PREMIÄR FÖR NYA
PANTRESAN**

**ÅTERVINNINGEN
ÖKAR IGEN!**

BELL

*sprider kärlek i årets
pantameralåt*

BELL

”Känns som hela världen är korkad, att de inte ser hur speciell du är”

Så inleder artisten BELL årets pantameralåt. Det är kaxig elektronisk pop men på hennes unika, sårbara vis. Där finns ett kärleksfullt budskap – både till oss människor och till vår planet.

Bell Mothander är kanske mest igenkänd under namnet Alla Hatar Bell. Hon började sin resa i flickrummet i Hässelby och där hittade hon sin trygghet i musiken. Det blev en plats där hon kunde prata om hur dåligt hon mått under sin uppväxt. Idag är hon en av Sveriges största artister på TikTok, där vi får se henne bjuda på sig själv och skoja om sina gamla trauman. På så sätt inspirerar och peppar hon många unga tjejer. BELL har blivit den förebild som hon själv hade behövt, och hon står starkt för hur viktigt det är att våga prata om psykisk ohälsa.

För två år sedan kom det stora genombrottet. Låten ”Missförstått” gick viral och dök direkt in som etta på Topp 50 på Spotify. Därefter tog karriären fart, och svenska folket fick lära sig hennes namn – inte bara på nätet men också på de stora festivalscenerna.

HUR FICK DU IDÉN TILL LÅTEN?

Jag ville göra något som ingen annan gjort som haft det här uppdraget, och samtidigt också vara i den ljudvärld som jag gillar. Det ledde till ”Kärlekslåten till jorden”, jag tyckte det kändes självklart!!

HUR KÄNNS DET ATT GÖRA ÅRETS PANTAMERALÅT?

Lite överkligt och JÄÄÄTTEkul!!!!

HUR JOBBAR DU NÄR DU SKRIVER MUSIK?

Det kan vara helt olika, men ofta leker vi med melodier över olika ackordföljder på gitarr eller piano, och när jag hittar något jag gillar så försöker jag fylla den melodin med ord. Resten brukar växa fram efter det.

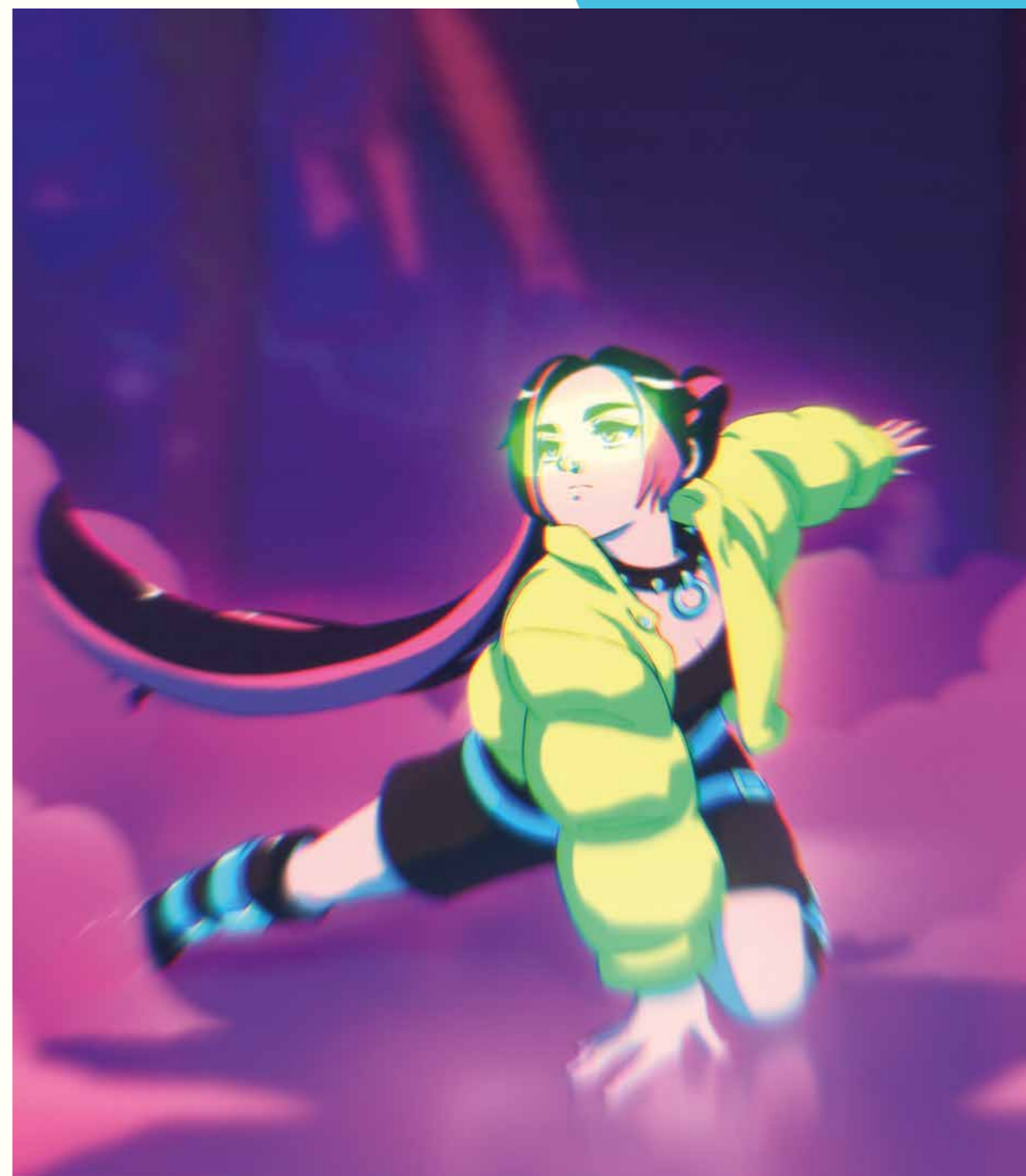

FOTO: GRANATH

VAD HAR VARIT SVÅRT MED PROJEKTET?

Det mesta har flutit på bra, men det var svårt för mig att bestämma kring alla mina idéer för det visuella. Vilket ”tema” jag ville använda, och hur det skulle passa låten bäst och sånt. Men jag tycker det blev jättebra!

BERÄTTA OM INSPELNINGEN!

Vi spelade in videon under ett par dagar i norr, både i Umeå och Skellefteå. Ett av mina favoritminnen från produktionen var under den första inspelningen där jag var med. När jag fick se dansarna i idrottshallen i Umeå. Det var så kul att träffa tjejerna och teamet, och dom gjorde det sååå bra. De gjorde mig extra pepp på att filma mina egna delar.

VAD GÖR DU ANNARS?

När jag inte skriver musik eller har nån spelning så brukar jag hänga med kompisar, spela tv-spel och gå på konserter!

HUR MILJÖMEDVETEN ÄR DU?

Jag försöker att tänka mig för, men jag tror att bra alltid kan bli bättre. Det känns som att man alltid hade kunnat göra mer.

VAD HÄNDER I SOMMAR?

I sommar ska jag spela, gå på festivaler, bada i D-vitamin, läsa, bygga lego på balkongen och lära mig nånting nytt.

**SE OCH LYSSNA PÅ LÅTEN HÄR
ELLER SE DEN PÅ PANTAMERA.NU**

Vad tycker vi om PANT?

Våra undersökningar visar ett fortsatt stort förtroende för pantsystemet. Det märks även tydligt hur världsläget och ekonomin speglar attityder och beteenden till att panta.

Det är viktigt för Pantamera att samla kunskap om vad som driver konsumenter att panta. Därför har vi under de senaste tio åren gjort regelbundna undersökningar med Kantar. På så sätt är det möjligt att följa hur Pantameras tidigare insatser gjort skillnad i attityder och beteenden, och se vad som behöver göras härnäst.

KONSUMTIONEN STIGER

Som bakgrund följer vi hur konsumtionen av dryck ser ut. Den har ökat i alla målgrupper de senaste åren. Sedan tidigare är det unga män som konsumerar mest men nu har de unga tjejerna kommit ifatt.

Det finns fortfarande ett högt förtroende för pantsystemet och här gör alla landets butiker en viktig insats. Pantautomaterna fungerar bra och det är rent och fräscht i pantutrymmet. Det finns inte längre några barriärer och ytterst få upplever att det är pinsamt att panta.

PENGAR BETYDER MER

Ungefär tre av fyra konsumenter håller med om att de gör en insats för miljön då de pantar. Det viktigaste skälet till att panta är fortfarande miljön – men ersättningen har blivit en allt viktigare drivkraft.

– Pantersättningens betydelse har ökat kraftigt jämfört med för två år sedan. Många i landet har fått det tuffare ekonomiskt och det speglas i statistiken, berättar Lil Berger som är marknadsförare hos Pantamera.

De burkar som konsumeras ute och inte pantas av konsumenten själv, kan istället hjälpa andra. En större andel än tidigare – nästan en av tre – uppger att de skänker sin tomurk till en person som samlar pant.

HUR MÅNGA PANTAR?

Allt fler uppger att de pantar, totalt sett handlar det om 97 procent. Bland vuxna män är andelen hela 99 procent. Men det är hos de unga som den största förändringen skett.

– Här kan vi se att vårt arbete med ungdomar har lyckats. Siffran hos unga har stigit med sex procentenheter sedan den första mätningen, 2013. Det är en bekräftelse för

oss att våra kampanjer mot den här målgruppen har varit rätt.

HÄLFTEN HAR KOLL PÅ LAGEN

I början av januari trädde den nya lagen om fastighetsnära insamling i kraft. Om två år ska alla hushåll i landet ha tillgång till sortering i anslutning till sin bostad. I denna Kantar-mätning hade vi därför med en extra fråga:

Känner du till att du som konsument har en skyldighet att lämna dina pantförpackningar i rätt retursystem? Till exempel ska en aluminiumburk med pant lämnas till pantsystemet, och inte slängas bland hushållssopor eller i metallåtervinningen.

Knappt hälften av de tillfrågade i undersökning kände till detta.

– Det här är viktig kunskap för oss när vi ska ta fram information till hushållen, för att upplysa om hur panten ska sorteras vid införandet av fastighetsnära insamling.

UNGA OCH PANT

Ungdomar är en viktig grupp för Pantamera. De konsumerar mycket dryck men pantar inte i lika stor utsträckning som de äldre. För att fördjupa kunskapen kring 16-29-åringar och pant samarbetar vi numera med Ungdomsbarometern. Även denna undersökning visar att konsumtionen av dryck har ökat, och drivs mest av tjejerna.

– Även här ser vi hur beteendet speglas av omvärlden – det är allt vanligare att unga pantar för att de behöver extrapengar. Fler pantar dessutom själva, istället för att överlåta det till någon annan i hushållet.

En av sex pantar enbart för att få sina pengar tillbaka, andelen har fördubblats sedan 2019. Nu är pantpengen den viktigaste anledningen till att panta. Den förra mätningen gjordes för fyra år sedan och då var miljön den främsta anledningen.

Rapporten ger också intressanta tankar om ungdomar och identitet. Många identifierar sig som en gamer eller träningsmänniska – och dessa har en ökande konsumtion av dryck, jämfört med andra.

Gratis pantrör till kommunerna

Numera har våra kommuner ett större ansvar för insamlingen av tomma burkar och PET-flaskor. Returpack hjälper gärna till att hitta den bästa lösningen för att så många dryckesförpackningar som möjligt samlas in.

Förra året trädde en ny förordning i kraft – som handlar om producentansvar och förpackningar. Kommunerna fick då ett större ansvar kring insamlingen. Den nya lagen lyfter bland annat fram vikten av att nå materialåtervinningsmålen samt minska nedskräpningen.

Från 1 januari 2026 ska kommuner ordna separat insamling av förpackningar på torg och i parker, samt andra populära platser där de har ett renhållningsansvar. Här är Returpacks pantrör en bra lösning.

Pantrören monteras på eller bredvid offentliga papperskorgar och sorteringskärl. Principen bygger på att den som vill bli av med sin tomma dryckesförpackning placerar den i pantröret. Det är sedan fritt fram för någon annan att plocka med sig burken eller PET-flaskan och panta den.

MINSKAD NEDSKRÄPNING

Returpacks undersökningar visar att en pantförpackning som lagts i ett pantrör sällan blir liggande längre än några minuter, innan någon kommer förbi och plockar upp den. Pantrören kan därför bidra till minskad nedskräpning runt papperskorgarna, minskad kostnad för sophantering och ökad återvinning av burkar och flaskor. Det är också trevligare för den som samlar pant, att slippa leta runt i soporna.

FOTO: CRELLE

FOTO: 2 FOTOGRAFER, NORRKÖPING

Snart har pantsystemet helt FOSSILFRIA TRANSPORTER

I början av året rullade den här skönheten ut på vägarna: Returpacks nya, elektrifierade flexoekipage. Inom en snar framtid är våra transporter helt fossilfria. Om allt går som planerat når vi målet redan i år.

Returpack har högt ställda miljömål: att verksamheten ska vara klimatneutral till 2030. Fem år tidigare ska transporterna vara helt fossilfria, vilket troligen kommer att uppnås redan i år. I slutet av 2023 var vi så nära som 99,8 procent.

– Vi uppnår med högsta sannolikhet vårt mål ett år tidigare, vilket vi är väldigt stolta över. Tillsammans med våra leverantörer och det nya eldrivna flexoekipaget har vi nu tagit ytterligare ett viktigt steg på resan mot klimatneutralitet, säger Marie Skoog, logistikchef på Returpack.

Hon berättar att Returpack ständigt hanterar ökande pantvolym och jobbar kontinuerligt med att förbättra logistiklösningarna. Under flera års tid har vi arbetat med att ställa om transporterna till att bli 100 procent

fossilfria. Det handlar främst om att byta ut de fossila bränslena mot biogas och el. I juni 2023 började en av Sveriges första eldrivna komprimatorbilar att transportera pantade förpackningar, och överraskade positivt på många plan. Den planerade körsträckan per laddning visade sig vara längre än beräknat, och genom att följa och analysera den data som genererats har man optimerat rutterna ytterligare.

– Just datainsamling och analys är en nyckel i en effektiv elektrifierad fordonsflotta, men också att utbilda förarna. Vid övergång till eldrivna fordon kan föraren påverka energiåtgången i mycket större utsträckning än med förbränningsmotor, säger Marie Skoog.

” Vi uppnår med högsta sannolikhet vårt mål ett år tidigare, vilket vi är väldigt stolta över.

Återvinningen ökar igen!

Varje år sammanställer Returpack statistik över hur många dryckesförpackningar som sålts i Sverige och hur många av dessa som pantats – och på så sätt kan återvinnas till nya burkar och flaskor.

UNDER 2023 SÅLDES
3,07 miljarder
BURKAR OCH PET-FLASKOR

TILLSAMMANS SAMLADE VI IN OCH PANTADE
2,72 miljarder
AV DESSA FÖRPACKNINGAR

DET INNEBÄR EN TOTAL INSAMLINGSGRAD PÅ

88,5%

VARAV BURKAR 89,5 % OCH PET-FLASKOR 86,2 %

DEN TOTALA INSAMLINGSGRADEN HAR ÖKAT MED
1,1 procentenheter
JÄMFÖRT MED ÅRET INNAN.

TACK VARE DENNA ÅTERVINNING SPARAR VI
180 000 ton CO₂e
– VILKET ÄR UNDERBARA NYHETER FÖR VÅR MILJÖ!

– Det finns flera anledningar till att insamlingen ökat. Till exempel blir pantsystemet mer och mer tillgängligt. Fler butiker har maskiner där det går att hålla i panten och Pantamera Express har ökat i antal. Dessutom är det tuffare ekonomiskt för många och det blir viktigare att få tillbaka sina pantpengar, säger Lil Berger som är marknadsförare på Pantamera.

Skanna koden
eller besök:
butiksstatistik.pantamera.nu

Hurra för ett fantastiskt pantår!

– så här kan du sprida er pantstatistik

2,5 MILJARDER FÖRPACKNINGAR PANTADES I VÅRA BUTIKER!

Alla butiker får diplom av Pantamera som visar hur mycket pant just er butik tagit emot och vad det motsvarar i sparad koldioxid.

På vår statistikwebb kan ni enkelt beställa affischer och magnetramar att hänga i panthörnan. Ni kan också ladda ner digitalt material att dela med era kunder i sociala medier.

TACK FÖR ATT NI ÄR MED OCH GÖR VÅRT PANTSYSTEM TILL ETT AV VÄRLDENS BÄSTA!

Vi fyller 40!

*Vad hände den 21 mars 1984?
Då pantades den första burken
i Sverige!*

Vi konsumenter hade tidigare pant på glasflaskor, som vi lämnade in i plastbackar. Dessa diskades ur på bryggerierna och användes sedan på nytt. När aluminiumburken kom till Sverige behövde vi ett helt nytt retursystem – det bildades ett företag som fick namnet Returpack.

Returpack ägdes av bryggerier, livsmedelshandeln och burktillverkare. Tillsammans skulle de se till att burkarna togs om hand och materialet återanvändes till nya förpackningar. Det mesta skapades från tomma händer, eftersom det var ont om pantsystem i världen (vårt blev världens första landsomfattande system!).

Returautomaten var en helt ny uppfinning – att kunna sortera ut aluminium och sedan platta till burkarna. De första varianterna var mycket primitiva. Det blev ofta stopp och personalen fick springa in bakom pantmaskinen och fixa. Vissa butiker valde att inte köpa någon pantautomat i början, utan räknade alla pantburkar för hand.

FÖRÄNDRADE ATTITYDER

Då pantsystemet var nytt fanns det några saker som avskräckte oss från att panta. Vissa ansåg att det var jobbigt att bära burkar till butiken, det var pinsamt, smutsigt och ohygieniskt.

Returpack löste problemen efter hand. Med hjälp av våtservetter i butikerna kunde pantaren tvätta av sig efteråt. Idag finns ofta handfat eller en toalett i närheten.

Massor har hänt genom åren. Pantautomaterna har utvecklats rejält, vi har större kunskap kring återvinning och miljö – och pant har blivit självklart för de flesta.

MYCKET HAR HÄNT PÅ FYRTIO ÅR!

Vi har tillsammans pantat ungefär 50 miljarder burkar och PET-flaskor sedan starten!

Det uppskattas ha bidragit till en besparing på runt 5 miljoner ton CO₂ – tack vare att materialet har återunnits till nya förpackningar!

Aluminiumburken NU&DÅ

1984

VAR PANTEN 25 ÖRE/BURK.

1985

PANTADES 65 PROCENT
AV BURKARNA.

1987

PANTADES 75 PROCENT
AV BURKARNA. PANTEN
HÖJDES TILL 50 ÖRE.

2010

HÖJDES PANTEN TILL 1 KRONA.

2023

PANTADES 89,5 PROCENT
AV BURKARNA.

2024

VI SIKTAR MOT 90 PROCENT
PANTNING!

FOTO: FRIDA STRÖM

PREMIÄR FÖR NYA PANTRESAN

I årets upplaga av Pantresan får tittarna följa familjen López Ströms försök att leva klimatsmart i vardagen. Här finns massor av humor och kluriga uppgifter – dessutom känner du säkert igen föräldrarna i huset?

För att väcka intresset för miljö och återvinning bjuder Pantamera in barn och unga till Pantresan. Det är en aktivitet som har kopplingar till skolplanen och alla från förskoleklass till och med klass 6 kan delta. I början av våren var det dags för en helt nyinspelad omgång.

– Pantresan är i år en realityserie där vi följer en fiktiv familj i deras försök till en klimatsmart vardag. Utöver fyra roliga och lärorika filmer kryddar vi portalen på webben med kluriga quiz, uppgifter och ett poängsystem där klasserna kan låsa upp videohälsningar från skådespelarna, berättar Anton Gustafsson som är kommunikötör hos Pantamera.

Tittarna följer familjen i hemmet när de till exempel ska rensa garaget, ha fredagsmys, åka till mataffären eller till återvinningen. Här är det barnen som har bättre koll på de olika frågorna och föräldrarna gör klumpiga försök att göra rätt. Föräldrarna spelas av två kända ansikten – Claudia Galli Concha och Jakob Setterberg.

– Vår förhoppning är att, på ett lekfullt och roligt sätt, väcka intresset för olika miljöfrågor hos barnen i skolan. Vi vill ge dem bra fakta och smarta tips, samtidigt som de har roligt på vägen.

Fler vinnare i FÖRENINGSKAMPEN

Pantamera med idrotten samlade in mer än 15 miljoner burkar och flaskor under förra året – vilket gav över 13,7 miljoner kronor till Sveriges idrottsföreningar. De föreningar som samlade in mest delade dessutom på Föreningskampens prispott. I år fick fler än någonsin ta del av vinstpengarna.

Pantamera med idrotten är ett sätt för Pantamera att stötta svenska idrottsföreningar. Anslutna föreningar kan på ett enkelt sätt tjäna extrapengar och göra en insats för miljön. Det är dessutom extra fördelaktigt eftersom de får viss ersättning för importburkar, som i vanliga fall inte ger någon pant.

De senaste elva åren har föreningarna dessutom fått chansen att tävla om extra prispengar i Föreningskampen. Under 2023 deltog 2 400 föreningar i tävlingen och i år är det fler som får dela på potten.

– Tidigare blev det ofta samma föreningar som hamnade i toppen, därför utvecklade vi tävlingen. I år får 76 föreningar dela på prispengarna, tidigare var det endast 25, säger Eva Stenström som är kundansvarig hos Pantamera.

EN VÄXANDE PRISPOTT

Förutom en Sverigevinnare korades även de tre bästa i varje län, som fick dela på en särskild pott.

– Det här är en mycket positiv förändring! Det känns bättre i hjärtat att låta fler föreningar ta del av pengarna.

Föreningarna har själva möjlighet att påverka prispottens storlek. Den baseras på antalet insamlade förpackningar under året. Under Föreningskampen på Pantameras hemsida går det redan nu att följa pantstatistiken och prispotten för 2024. Siffran ökar kontinuerligt, när föreningarna rapporterar in hur många förpackningar som pantas.

Årets Sverigevinnare Sotenäs Fältrittklubb!

Sotenäs Fältrittklubb i Västra Götaland är 2023-års Sverigevinnare, som samlade in 225 000 burkar och PET-flaskor! Förutom pantpengarna får de en check på ytterligare 7 700 kronor.

Camilla Kristiansson och Anne Sävström från Sotenäs Fältrittklubb berättar att de nu kan satsa ännu mer på sin insamling.

– Tack vare pantpengarna har vi kunnat investera i en släpkärra till bil för att kunna maximera pantinsamlingen i vår kommun. Släpkärran har vi "pimpat" med lite Pantamera-feeling och föreningens logga. Och så har vi organiserat ett bra körschema för insamlingen av pant.

Även för ett år sedan uppmärksammade vi Sotenäs Fältrittklubb, som då var en av tre vinnare i Föreningskampen. Den gången gick prispengarna till att köpa en ny häst.

PANTPRISET

En femtedel av prispotten går till Föreningskampens Pantpris. Där belönas föreningar för annat än sin pantmängd – till exempel bra teamwork och en kreativ insamling.

Allt fler förpackningar i pantsystemet

Under de senaste åren har antalet nyregistrerade dryckesförpackningar i vårt pantsystem ökat succesivt. Nu ingår närmare 13 500 olika artiklar.

Redan år 2015 ökade antalet nyregistrerade förpackningar. Då blev det möjligt att frivilligt ansluta saftprodukter till pantsystemet och tre år senare var juiceprodukter välkomna. Sedan förra året omfattas både saft och juice av förordningen om obligatorisk anslutning till pantsystemet.

Mellan år 2020-2021 var ökningen av antalet nyregistrerade förpackningar rekordhög.

– Anledningen var då främst att många mikrobryggerier bytte från glasflaskor till aluminiumburkar. Sedan dess har ökningen fortsatt, berättar Agdana Stefanac som är produktsamordnare på Returpack.

MÅNGA NYA BURKAR

År 2023 registrerades 3 411 nya artiklar i pantsystemet och 5 år tidigare var motsvarande siffra 1 532 st. Det är främst stark starköl och starköl på burk som ökar mest, av flera anledningar. Burköl var tidigare en lågprisprodukt men har på senare år övergått till att bli en premiumprodukt. Många tillverkare har därför bytt från glasflaska till burk. Många konsumenter intresserar sig för hantverksöl och vi har fått fler mikrobryggerier i landet. Med hjälp av mobila mikrobryggerier fick fler råd med egna burkar.

– Dessa småbryggerier gör ofta mindre batcher av sina öl, de utvecklar smaker och har många olika varianter. Därför blir det ständigt nya förpackningar i systemet.

Årstiden avgör också hur många produkter som ansluts. Under påsk tillkommer must och påsköl, till sommaren nya smaker på vatten och läsk. Samtidigt avregistreras vissa förpackningar. Förra året försvann 1 500 produkter, det vill säga mindre än hälften av de som tillkom. Förpackningar som tas bort ur pantsystemet kan pantas under ytterligare två år.

POSITIVT FÖR MILJÖN

Agdana Stefanac arbetar som produktsamordnare på Returpack. Det innebär att göra noggranna tester på materialets kvalitet, granska materialspecifikationer samt godkänna och registrera nya produkter.

– Vi ser enbart positivt på den förändring som har skett under de senaste åren. Det är bra att nya produkttyper kan ansluta sig och främja återvinningen. Vi ser inga hinder hos oss. Pantsystemet är den mest gynnsamma återvinningen då materialet utnyttjas fullt ut, så det här är bara bra.

Psst!

Du kikar väl in på Mina sidor ibland?

Här kan du som är kund sköta alla ärenden som handlar om pant.

NÅGRA EXEMPEL:

- Hämtningar. Se och hantera föregående och kommande hämtningar.
- Beställ ny utrustning.
- Håll koll på ersättningar.
- Pantautomater. Info om butikens automater och kvitton samt kontaktuppgifter om något behöver repareras.
- Butiksunik statistik. Jämför och analysera så mycket du vill.
- I Fokus. Nyheter för dig som jobbar i butik.

HAR DU INGET KONTO?

Gå in på pantamera.nu och följ instruktionerna.

KONTAKTA OSS

Har du konsumentfrågor eller funderingar kring utbetalningar, pantartiklar eller pantsystemet?

KUNDTJÄNST

Tel: 011 - 19 19 80

E-post: kundtjanst@returpack.se

PANTHÄMTNING & TRANSPORTLEDNING

Tel: 011 - 19 19 50

E-post: lv@returpack.se

Produktion: Lundberg&Co

Utgiven av: Returpack AB

Tipsa oss: nytt@pantamera.nu